IN MEMORIAM

Mr. A. F. A. LEESBERG

DOOR

Jhr. Dr. ED. EVERTS.

MET PORTRET.

Wederom is aan de Nederlandsche Entomologische Vereeniging een trouw medelid door den dood ontvallen.

Als oud vriend van den overledene zij het mij vergund enkele regelen aan zijne nagedachtenis te wijden.

Mr. Antonius Franciscus Adolphus Leesberg werd op 22 November 1848 te 's Gravenhage geboren, genoot zijne voorbereidende studiën aan de gymnasia te Rolduc en te Katwijk a. d. Rijn, en promoveerde »summa cum laude« in 1873 te Leiden op eene dissertatie over »Getuigen bij de notarieele akten volgens de Nederlandsche wetgeving.« Overgegaan bij het notariaat, volgde hij zijn vader op als notaris te 's-Gravenhage, welke betrekking hij weinige jaren geleden nederlegde. Ook had hij jaren lang zitting in den Haagschen Gemeenteraad, was een ijverig lid van verschillende vereenigingen van liefdadigheid en andere instellingen, alsmede president van het college van Regenten over het krankzinnigengesticht in den Haag.

Bij al deze bezigheden vond hij nog tijd voor ontspanning

in groote voorliefde voor de studie der Entomologie, welke wetenschap hem ongetwijfeld van de gelukkigste oogenblikken zijns levens bezorgde, zoo zelfs dat hij nog in de laatste maanden voor zijn dood met illusies vervuld was van plannen om zich, nu ambteloos burger zijnde, geheel met zijne lievelingsstudie bezig te houden. In de overtuiging dat beterschap nabij was, tot enkele dagen voor zijn dood nog onbewust van het naderend einde, waren de kevers voor hem eene aanleiding tot de meest enthousiastische gesprekken met zijne entomologische vrienden; daarbij werden allerlei ondernemingen voor de toekomst ter tafel gebracht. Met een zeldzaam optimisme beschouwde hij steeds alle levensomstandigheden. Op het laatst door ziekte ondermijnd, was het eene laatste opflikkering van dat oude vuur, van lust en ijver in onze wetenschap, die zijn lijden verzachtte en langen tijd eene afleiding scheen te zijn voor ondervonden teleurstelling.

De eenmaal zoo krachtige man ontsliep op 8 Dec. 1906 kalm en gelaten.

Mogen zijne kinderen eenigen troost vinden in de enkele woorden van waardeering, die een oud vriend, ook namens velen, aan zijne nagedachtenis wijdt.

Met zijne luchthartige opvatting van »alles komt terecht« was Leesberg een aangenaam en joviaal makker in den omgang.

Bij onze kennismaking in 1870 aan de Leidsche Academie kreeg »Lees«, op instigatie van mij, spoedig voorliefde voor de Coleoptera en werden de Lepidoptera, die vóór dien tijd wat te hooi en te gras waren verzameld, op duurzame nonactiviteit gesteld.

Wat waren dat prettige, interessante dagen, wanneer wij beiden de omstreken van den Haag Coleopterologisch exploiteerden! Hoe menigmaal, na afloop van een paar morgencolleges teruggekeerd naar den Haag, liepen, of beter gezegd holden wij naar het Haagsche bosch, om op gevelde boomen schorskevers te verzamelen. En toen eene ongewone gelegen-

heid door ons ontdekt was om, met de zeef gewapend, den detritus van een suikerfabriek bij Delft te onderzoeken, toen was aan onzen verzamelijver geen maat te houden, immers men ging daarheen in de overtuiging zeker nieuwe ontdekkingen te doen. En geen wonder, want na de eerste »zeeftochten« van wijlen ons medelid J. Kinker om Amsterdam, waren »Lees« en ik de eerste entomologen in den lande die deze ongeëvenaarde methode met succes toepasten. De oudere verzamelaars kenden dit toestel niet of wisten er niet mede om te gaan. Sedert nam het aantal bekende inheemsche Coleopterasoorten ontzettend toe en was Leesberg in het ontdekken van nieuwe soorten een »matador«; hij had er het »snufje« van eene goede lokaliteit te bespieden. Dikwerf moest het, overigens niets beteekenende, door ons uitgedachte, half spaansche, half hollandsche gelegenheidsrijmpje dienst doen:

»Hermosos Coleópteros,
Achter boomschors en onder mos«.

Wanneer de jaarlijksche excursies vóór en na de Zomervergadering naderden, wanneer, zooals wij ze noemden, de »groote entomologische manoeuvres« zouden plaats hebben, dan was »Lees« niet het minst in de weer; de entomologische instrumenten werden gereed gemaakt en »fort ging 's«. Dan ging het door dik en door dun, onvermoeid, met arendsblik, om de »minutiën« op te sporen. Soms raakte onze vriend wel eens zoek, doch dan bleef ons als eenigen troost over hem op de loopplaats weder aan te treffen. Waren de »broeders« daar bijeen gekomen, dan werden de gevangen schatten besproken en menige kwinkslag van onzen vriend deed aan de vroolijkheid niets te kort.

Na afloop van den feestmaaltijd werd »Lees« nog wel eens door onzen verscheiden Generaal van Hasselt uitgenoodigd een lied ten beste te geven; ook daarvan kweet hij zich naar wensch. Tot groote verbazing van een ieder nam hij, ofschoon

reeds zeer lijdende, nog deel aan de laatste zomerexcursie in de omstreken van Oldenzaal.

Zoo zijn 36 jaren vervlogen dat »Lees« mij bij de bewerking der »Coleoptera Neerlandica« trouw terzijde stond. In de oogen der leden van de Entomologische Vereeniging waren wij onafscheidelijk aan de kevers verbonden, men noemde ons Orestes en Pylades; wie van ons beiden de een en wie de ander was is echter nimmer uitgemaakt geworden.

Sedert Dr. Veth den Haag als woonplaats uitkoos, vormde zich een Coleopterologisch trio, dat voortging de belangstelling op dit gebied levendig te houden.

Herinnert zij, dat Leesberg nog in den zomer van 1906, reeds zeer verzwakt door de ongeneeslijke ziekte die hem ten grave sleepte, in het Haagsche bosch ontdekte de tot nog toe te vergeefs in Nederland gezochte *Lymexylon navale* L. De boom waarin de larven dezer soort blijken te leven, wordt nu door het overgebleven tweetal in de wandeling het »natuurmonument van Leesberg« genoemd.

Gedurende vele jaren was Leesberg lid van de Redactie van het Tijdschrift voor Entomologie. Van zijne hand verschenen kleinere bijdragen in genoemd tijdschrift en in de Entomologische Berichten. Het belangrijkste daaronder zijn de artikelen over de Nederlandsche *Halticiden*, verschenen in Deel XXIV en XXV van ons Tijdschrift, welke kleine springers door hem niet onverdienstelijk bewerkt werden en in tabellarisch overzicht gebracht.

Zijn heengaan zal voor de Entomologische Vereeniging, en hoofdzakelijk voor ons Haagsche leden, een groot gemis zijn.

Zijne Collectie is gelukkig in het bezit gekomen zijner entomologische vrienden en vinden daaruit thans tal van zeldzamere inlandsche Coleoptera eene plaats in mijne standaardcollectie.